

Zdrowie małego człowieka

Choroby wieku dziecięcego

Nazwą „choroby wieku dziecięcego” określa się różne choroby zakaźne, takie jak odra, różyczka, świnka, ospa wietrzna, które przeważnie występują u dzieci i są bardzo zaraźliwe.

Choroby wieku dziecięcego prowadzą do uodpornienia organizmu na wirusy lub bakterie, wywołujące daną chorobę i dlatego choruje się na nie tylko raz w życiu. Stosując szczepienia, chronimy organizm dziecka przed zachorowaniem na wiele z tych chorób. Dzieci podatne są także na alergię, np. na mleko krowie czy infekcje górnych dróg oddechowych. Poniższy poradnik opisuje objawy poszczególnych chorób oraz podpowiada, co robić, gdy nasze dziecko już zachoruje. Zapraszamy do lektury.

Alergia na mleko krowie

Naturalnym pokarmem niemowlęcia jest mleko matki, które znacznie różni się od mleka krowiego. Mleko matki zawiera mniej białka, w jego skład wchodzi inny zestaw tłuszczów, ponadto zawiera ono składniki odpornościowe (immunoglobuliny) oraz witaminy i składniki mineralne. Jego skład jest dostosowany do naturalnych potrzeb niemowlęcia, dlatego mleko matki jest lepiej trawione niż mleko krowie. Jeśli karmienie piersią jest niemożliwe, można podawać dziecku mleko zastępcze (tzw. mleko humanizowane), wyprodukowane przemysłowo z mleka krowiego, dostępne w aptekach i sklepach spożywczych. Jednak także to humanizowane mleko zawiera wiele białka występującego w mleku krowim (kazeina), którego nie trawi około 5 proc. wszystkich niemowląt. Alergia na mleko krowie występuje zwykle w pierwszych 2 latach życia dziecka.

Objawy:

- przewlekła biegunka, niekiedy kał zawiera domieszki krwi
- mogą pojawić się wymioty, gorączka, wysypka, a także dolegliwości układu oddechowego (katar, astma)
- samopoczucie dziecka zależy od stopnia uczulenia, niektóre niemowlęta i małe dzieci mimo biegunki są żywawe i mają apetyt, inne zaś są płacziwe, mało jedzą i piją oraz chudną.

Odróżnienie alergii na mleko od wirusowego zapalenia jelit nie jest łatwe, szczególnie w pierwszym okresie choroby. Także niemowlęta, które są karmione piersią mogą być uczulone na mleko krowie, ponieważ białko mleka krowiego spożyte przez matkę, przenika do organizmu dziecka wraz z mlekiem matki. U niemowląt tych bezpośrednio po karmieniu występuje kolka oraz biegunka.

Przyczyny

Białko mleka krowiego u osób uczulonych na mleko jest odbierane przez śluzówkę jelit jako ciało obce. Reakcja obronna organizmu prowadzi do wytworzenia płynów w jelitach, co z kolei powoduje biegunkę. Jeżeli białko to przedostanie się przez śluzówkę do innych narządów (skóra, płuca), mogą zająć tam dalsze reakcje obronne. Często uczuleni towarzyszy infekcja układu trawiennego, która jest mylnie traktowana jako jego przyczyna.

Alergia na białko zawarte w mleku zanika wraz z rozwojem układu trawiennego.

Co możesz zrobić?

Zgłoś się do lekarza. Jeśli diagnoza jest jednoznaczna, należy odstawić wszelkie produkty mleczne.

Atopowe zapalenie skóry

Atopowe zapalenie skóry jest przewlekłą, nawracającą chorobą o nieznanej etiologii, rozwijającą się na podłożu zaburzeń w układzie immunologicznym. Charakteryzuje się silnym świądem, rumieniem, zmianami sączącymi i strupami. Świąd skóry często powoduje zmiany w zachowaniu dzieci, które mogą być kapryśne i niespokojne.

Objawy

Choroba rozpoczyna się najczęściej ok. 2-3 miesiąca życia i charakteryzuje się przewlekłym przebiegiem z okresami zaostrzeń nawet do wieku dorosłego. Wraz z wiekiem okolice ciała zajęte przez chorobę zmieniają się. Początkowo zajęta jest twarz, a w późniejszym okresie, średnio od 10. miesiąca życia, zmiany dotyczą dodatkowo wyprostnych części kończyn. U starszych dzieci zmiany zlokalizowane są głównie po stronie zgięciowej łokci i kolan oraz na szyi. Postępowanie rozpoczyna się od zdiagnozowania, leczenie polega na usunięciu czynników wywołujących, ochronie warstwy rogowej naskórka, stosowaniu antybiotyków i leków przeciwzapalnych.

Przyczyny

Nieznana jest do końca etiologia atopowego zapalenia skóry, uważa się, że zarówno czynniki genetyczne, jak i środowiskowe, odgrywają główną rolę w jej powstawaniu.

- Genetyczne podłoże choroby — obserwuje się 60 proc. prawdopodobieństwo występowania atopii u dzieci spośród których jedno jest dotknięte tym schorzeniem, odsetek ten wzrasta do 80 proc., gdy chorują obydwój rodzice. Jak stwierdzono, spośród chorych dzieci 40 proc. ma w rodzinie co najmniej jedną osobę w pierwszym stopniu pokrewieństwa, u której stwierdzono atopowe zapalenie skóry.

- Czynniki środowiskowe to: substancje drażniące, alergeny zarówno wziewne, jak i kontaktowe, klimat, potliwość, drobnoustroje, niektóre pokarmy. Powodują one zapalenie i podrażnienie, co prowadzi do zniszczenia bariery ochronnej skóry umożliwiającej przedostawanie się do organizmu innych szkodliwych czynników.

Świąd występujący w atopowym zapaleniu skóry jest powodem drapania się i dodatkowego uszkodzenia bariery ochronnej. Jak stwierdzono, u osób chorych na atopowe zapalenie skóry występuje obniżenie poziomu świądu. Natomiast drobnoustroje bezpośrednio uszkodzają skórę, oraz wzmagają wytwarzanie IgE,

prowadząc do nasilenia alergii. W pierwszym roku życia także alergeny pokarmowe np: mleko, jajka, orzechy, ryby, mogą prowokować reakcję alergiczną.

Zmiany skórne w przebiegu atopowego zapalenia skóry mogą również zaostrzać się w kontakcie z wełną, włóknami sztucznymi

Co możesz zrobić?

- niemowlęta z objawami atopowego zapalenia skóry powinny być karmione piersią. Z diety karmiącej matki należy eliminować pokarmy silnie uczulające, takie jak czekolada, orzechy, kakao, cytrusy. Jeżeli po wyeliminowaniu z diety matki mleka krowiego, przetworów mlecznych, wołowiny i cielęciny obserwuje się poprawę zmian skórnych u dziecka, wówczas matka powinna do czasu zaprzestania karmienia przebywać na takiej diecie

- pokarmy wprowadzone do diety niemowlęcej powinny być podawane stopniowo w celu obserwacji ewentualnego nasilenia zmian skórnych

- z otoczenia dziecka należy wyeliminować czynniki drażniące zawarte w mydłach i proszkach do prania. Ubrania i pościel dziecka należy prać w płynach i proszkach hypoalergicznym lub płatkach mydlnych. Nie wskazane jest płukanie w zapachowych płynach zmiękczających

- dziecko nie powinno spać na poduszce z pierza i w pościeli z wełny. Wskazane jest spanie na materacach z gąbki, pościel powinna być bawełniana.

- mieszkanie nie powinno być sprzątane w obecności dziecka, jak również niewskazane jest hodowanie w domu zwierząt. Sierść nie tylko sama alergizuje, ale złuszczenia się naskórek jest wysmienitą pożywką do rozwoju roztoczy

- szczególne znaczenie ma pielęgnacja: nawilżanie i natłuszczenie skóry

- ważnym elementem w leczeniu jest unikanie stresów, silnych i negatywnych emocji, które zaostrzają świąd i pogarszają stan skóry

- Konieczne jest wówczas zwrócenie uwagi na problemy dziecka, związane często z nauką i kontaktami z rówieśnikami

- nasileniu zmian skórnych sprzyja pocenie się i zbyt wysoka temperatura otoczenia, należy więc pamiętać, że zbyt ciepłe ubieranie dziecka i przegrzewanie działają niekorzystnie

- należy chronić skórę dziecka przed podrażnieniem ubraniami z wełny lub z tworzyw sztucznych

- korzystnie na skórę dziecka może działać kontakt ze słońcem.

Kiedy należy zgłosić się do lekarza?

Jeśli stwierdzisz obecność przynajmniej trzech z czterech kryteriów większych i przynajmniej trzy z kryteriów mniejszych.

Kryteria większe to: świąd atopowy z wywiadu osobowy lub rodzinny, przewlekły lub nawrotowy przebieg, typowa lokalizacja zmian (twarz i wyprostne powierzchni kończyn we wczesnym dzieciństwie, liszajowacenie w obrębie zgięć w późniejszym okresie). Kryteria mniejsze to: suchość skóry, wczesny początek choroby, pogłębione fałdy szyjne, zapalenie spojówek, zaćma podtorebkowa przednia, zapalenie skóry rąk i stóp, błądność i obrzęk twarzy, zapalenie czerwień wargowej, nasilenie świądu pod wpływem potu, nietolerancja wełny, cienie wokół oczu.

Zapalenie oskrzeli (bronchitis)

Występuje najczęściej u dzieci poniżej 2 roku życia. Z badań wynika, że na 100 dzieci w tym wieku corocznie na zapalenie oskrzeli choruje 5-7 małych pacjentów. Mniej choruje w wieku 9-15 lat, kiedy układ odpornościowy jest już w pełni dojrzały, gdyż na 100 dzieci choruje średnio 4.

Objawy

- ostre zapalenie oskrzeli występuje zwykle po 3-4 dniach kataru i zapalenia gardła, po których pojawia się gorączka

- zwiastunem jest suchy kaszel zmieniający się następnie w wilgotny, produktywny z obfitym odkrztuszaniem wydzieliny

- dzieci rzadko odkrztuszają wydzielinę, a raczej ją tykają, może więc dochodzić do wymiotów podczas napadów kaszlu

- w kulminacji choroby u małych dzieci wysłuchać można świszczący oddech w płucach, różne odgłosy typu delikatnego furczenia i rżenia. (Jeśli słyszymy w oddechu świsty mówimy o obturacyjnym zapaleniu oskrzeli, która to choroba nie zawsze jest spowodowana infekcją wirusową).

Przyczyny

Zakażają głównie wirusy: RSV, rinowirusy, wirusy parainfluenzae, influenzae, adenowirusy, paramyxovirus, wirusy różyczki, odry. Ostre zapalenie oskrzeli może być czasem spowodowane nietypowym nadkażeniem bakteryjnym (M. pneumoniae, C. pneumoniae) lub pałeczką ksztuśca.

Co możesz zrobić?

- podawać syrop ułatwiający odkrztuszanie śluzowej wydzieliny, która zawsze powinna być usunięta z organizmu. Ponieważ niemowlęta nie potrafią tego zrobić samodzielnie, trzeba im pomóc

- położyć malca na brzuchu z głową niżej niż reszta ciała, najlepiej na własnych kolanach, i oklepywać plecy, by w ten sposób mechanicznie oderwać śluz i usunąć go. Należy powtarzać kilka razy w ciągu doby.

Kiedy należy zgłosić się do lekarza?

Uwaga! Leczenie zapalenia oskrzeli u małych dzieci zagraża powikłaniami i wymaga ścisłego nadzoru lekarza!

REKLAMA

MIEJSKI SZPITAL ZESPOLONY W OLSZTYNIE

ODDZIAŁ LECZENIA OTYŁOŚCI

- noclegi w pokojach jedno- lub dwuosobowych • wyżywienie, dieta - 5 posiłków dziennie (1000 kcal)
- opieka lekarza diabetologa i endokrynologa (badanie wstępne, kontrolne i końcowe) • opieka pielęgniarska

- spotkania indywidualne i grupowe z psychologiem
- wykłady oraz indywidualne porady dietetyka
- masaż wodny (6 razy)
- masaż suchy (6 razy)
- sauna (bez ograniczeń)
- zajęcia taneczne z instruktorem tańca towarzyskiego
- siłownia z instruktorem
- pełny program ćwiczeń na sali gimnastycznej oraz w terenie
- zabiegi fizykoterapeutyczne

ZAPRASZAMY NA KOLEJNE TURNUSY
Dowiedz się więcej: tel. (089) 532-63-40, 532-62-63, 532-61-61
fax (0-89) 527-57-69 e-mail: adam@szpital.olsztyn.pl, www.olo.szpital.olsztyn.pl

PORADNIA DERMATOLOGII ESTETYCZNEJ

MIKRODERMABRAZJA - NOWY SPOSÓB NA URODĘ

Mikrodermabrazja jest nowoczesnym, nieinwazyjnym zabiegiem złuszczenia naskórka, który powoduje, że skóra staje się młodsza i zdrowsza. Procedura nie wymaga okresu rekonwalescencji. Jest więc szczególnie polecana zabiegającym i pracującym osobom. Jest to metoda polegająca na ścieraniu zewnętrznych warstw skóry, przy pomocy mikronizowanych kryształów tlenku glinu. Proszek organiczny jest wypychany pod ciśnieniem z dermoabrazora i w kontakcie ze skórą daje efekt „burzy piaskowej”.

- usuwanie efektu tchotoaging (odmładzanie skóry) - usuwanie blizn potrądzikowych,
- wspomaganie leczenia trądziku zwykłego - poprawa stanu skóry łojotokowej i trądzikowej - leczenie przebarwień, zaburzeń pigmentacyjnych - korekcja rozstępów, blizn zanikowych i przerosłych - wspomaganie leczenia rogowacenia mieszkowego.

Inne wskazania do zabiegu mikrodermabrazji to:

- łojotok - rozszerzone pory - plamy przebarwieniowe, ostudy - blizny zanikowe i przerosłe - nadmierne rogowacenie skóry - rozstępy pociągowe.

SZPITAL POSIADA: Laureat XII edycji Polskiej Nagrody Jakości w kategorii organizacji publicznych - służba zdrowia Wyróżnienie w IX i XI edycji PNJ

Międzynarodowy Certyfikat Jakości ISO 9001: 2000 ISO 22000: 2005

Krajowy certyfikat „Akredytacja Szpitala”

